Programmabegroting 2027–2030 | 3 november 2026

Voorzitter,

Vandaag bespreken we de eerste begroting van deze bestuursperiode. Een begroting waarin we veel ambities uit ons coalitieakkoord *Samen vooruit voor Nederweert* terugzien. Het CDA Nederweert heeft samen met DNA verantwoordelijkheid genomen voor de toekomst van onze gemeente. Dat doen we met vertrouwen, maar ook met het besef dat er belangrijke keuzes voor ons liggen.

Want ambities hebben we genoeg. Voor woningbouw, ondernemers, landbouw, onderwijs en voorzieningen. Maar niet alles kan tegelijk. En plannen op papier zijn nog geen resultaten. Daarom staat voor ons vandaag één vraag centraal: hoe zorgen we ervoor dat onze ambities niet alleen betaalbaar zijn, maar ook werkelijkheid worden?

Wonen en leefbaarheid

Onze jongeren moeten in hun eigen dorp kunnen blijven wonen. Gezinnen moeten kunnen doorstromen en ouderen moeten passende woonruimte kunnen vinden. Daarvoor moeten we bouwen. Met tempo, maar vooral ook naar behoefte.

Procedures, bouwkosten en netcongestie kunnen projecten vertragen. Daarom vragen wij het college om niet alleen te sturen op woningbouwplannen, maar vooral op daadwerkelijke realisatie. Vergeet daarbij de kleinere initiatieven niet. Een leegstaand winkelpand of voormalige horecagelegenheid kan soms worden omgebouwd tot starterswoningen. Ook willen we meer aandacht voor woonzorgconcepten, zodat ouderen langer in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen.

Onlangs werd bekend dat Woonik en Woonwenz hun krachten willen bundelen. Het CDA Nederweert ziet dat als een positieve ontwikkeling. Maar uiteindelijk gaat het om wat onze inwoners daarvan merken. **Welke kansen biedt deze samenwerking om sneller betaalbare huurwoningen te realiseren, ook in onze kleinere kernen?**

Ondernemers en buitengebied

Een sterke lokale economie begint bij ondernemers die de ruimte krijgen om te ondernemen, te groeien en te innoveren. Wij willen dat onze bedrijventerreinen goed worden benut en dat in alle kernen ruimte blijft voor passende bedrijvigheid. Daarbij horen goede bereikbaarheid en duidelijke, realistische regels.

Ook ons buitengebied verdient een toekomstgerichte aanpak. We zien agrarische bedrijven verdwijnen. Dat raakt ondernemers en hun gezinnen, maar ook de leefbaarheid en werkgelegenheid. Wie stopt, verdient begeleiding en duidelijkheid over de mogelijkheden. Minstens zo belangrijk is perspectief voor agrariërs die willen doorgaan. Zij moeten kunnen investeren in verduurzaming en innovatie, binnen de geldende regels.

Daarnaast willen we kansen benutten voor recreatie, toerisme en passend hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing. De omgevingsvisie moet daarvoor richting geven, zonder kansrijke initiatieven onnodig te belemmeren.

Energie en bereikbaarheid

Onze ambities kunnen vastlopen als de energievoorziening niet meegroeit. Netcongestie belemmert ondernemers en kan woningbouw vertragen. Daarom zien wij kansen voor lokale energiehubs, zoals op Pannenweg II. De gemeente kan ondernemers en netbeheerders daarbij actief verbinden.

Ook onze bereikbaarheid vraagt aandacht. Brabant investeert vanaf 2029 jaarlijks zes miljoen euro extra in busverbindingen met Brainport. Ook vanuit Weert komt een rechtstreekse verbinding naar grote werklocaties rond Eindhoven. Voor inwoners van Nederweert liggen hier kansen.

Wij willen onderzoeken hoe een regionale mobiliteitshub of een goed overstappunt onze dorpen beter kan verbinden met deze snelle verbindingen. **Is het college bereid hierover met Limburg, Brabant, Weert en de vervoerders in gesprek te gaan en daarbij ook naar mogelijke locaties en financiering te kijken?**

Bij Brug 15 zijn in vier maanden bijna 4.800 verkeersboetes uitgeschreven. Handhaving is nodig, maar een flitspaal is geen vervanging voor een veilige verkeersstructuur. Daarom willen wij dat het college samen met de provincie de mogelijkheden voor een structurele verbetering en een noordelijke ontsluiting blijft onderzoeken.

Onderwijs, jeugd en verenigingen

Onze jeugd moet hier prettig kunnen opgroeien, sporten en elkaar ontmoeten. Met het krediet voor IKC Budschop hebben we een eerste stap gezet. Maar het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs vraagt om meer keuzes. Wij willen daarbij verder kijken dan afzonderlijke gebouwen.

Neem De Schrank in Ospel, waar naast de school ook een gymzaal ligt die vervangen moet worden. **Kan het college deze ontwikkelingen in samenhang bekijken, zodat we kunnen beoordelen of dit betere voorzieningen oplevert en mogelijk kosten bespaart?**

Onze verenigingen vormen het hart van onze dorpen, maar krijgen te maken met stijgende kosten, ingewikkelde regels en een tekort aan vrijwilligers. Juist kleinere evenementen en activiteiten zijn belangrijk voor de leefbaarheid. Denk aan initiatieven die grotendeels door vrijwilligers worden georganiseerd, maar niet altijd binnen de bestaande subsidieregelingen passen.

Daarom willen wij onderzoeken of € 25.000 uit het bestaande evenementenbudget ook voor deze kleinere initiatieven kan worden ingezet. Het CDA Nederweert zal hierover vandaag een motie indienen.

Bij de ontwikkelingen rond De Bengele vragen we bovendien aandacht voor de gevolgen voor sportverenigingen, waaronder Merefeldia, wanneer bestaande velden moeten wijken voor ontsluiting of parkeren.

Zorg en vervoer

Een sterke gemeente begint bij inwoners die naar elkaar omkijken. De zorgvraag neemt toe en de druk op professionele zorg wordt groter. Daarom moeten we blijven investeren in preventie en een sterke sociale basis.

Initiatieven zoals Samen Ein en de Open Inlopen laten zien wat inwoners en vrijwilligers voor elkaar kunnen betekenen. Die initiatieven verdienen onze steun. Maar vrijwilligers en mantelzorgers kunnen niet alles oplossen. Professionele ondersteuning moet beschikbaar blijven voor mensen die deze nodig hebben.

Vorige week werd bekend dat taxibedrijf Geerets de Leeuw uit Ospel failliet is verklaard. Dat is ingrijpend voor de medewerkers en roept vragen op over de continuïteit van het vervoer. Vooral bij het leerlingenvervoer moeten ouders en kinderen weten waar ze aan toe zijn.

Wij begrijpen dat het vervoer op korte termijn doorgaat, maar dat over de langere termijn nog onzekerheid bestaat. **Hoe wordt de continuïteit van het leerlingenvervoer bewaakt en hoe worden ouders geïnformeerd als er iets verandert?** Kinderen mogen niet de dupe worden van onzekerheid over de uitvoering.

Dienstverlening en samenwerking

Inwoners moeten kunnen rekenen op een bereikbare gemeente. Samenwerking met Weert biedt kansen, bijvoorbeeld bij dienstverlening, veiligheid en gezamenlijke regionale opgaven.

Voor het CDA Nederweert is het belangrijk dat beide gemeenten vanuit gelijkwaardigheid samenwerken. Niet alles hoeft iedere gemeente afzonderlijk te organiseren. Door kennis en capaciteit te delen, kunnen we de dienstverlening verbeteren en gezamenlijke vraagstukken effectiever aanpakken.

Welke concrete verbeteringen verwacht het college de komende jaren van de samenwerking met Weert, en hoe worden de resultaten voor Nederweert inzichtelijk gemaakt?

Van plannen naar uitvoering

Als we al deze onderwerpen naast elkaar zetten, zien we hoeveel er van onze organisatie wordt gevraagd. Daarbij moeten we ook terugkijken naar de vorige bestuursperiode.

We staan er als gemeente financieel goed voor. Dat is niet vanzelf gegaan. Het CDA Nederweert heeft daar in de vorige periode samen met de VVD en JAN aan gewerkt.

Ook de ontwikkeling van onze ambtelijke organisatie hebben we toen al in gang gezet. We zagen dat er steeds meer van de gemeente werd gevraagd en dat de organisatie daarop moest worden ingericht.

Een deel van het werk wordt nu nog met tijdelijke capaciteit uitgevoerd. Met deze begroting kunnen we een volgende stap zetten. Waar werkzaamheden structureel zijn geworden, moeten we ook durven kiezen voor een structurele invulling. Dat zorgt voor continuïteit, behoud van kennis en minder afhankelijkheid van tijdelijke inhuur.

Maar meer personeel is geen doel op zichzelf. Het moet leiden tot betere dienstverlening, snellere procedures en projecten die daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Welke concrete resultaten verwacht het college met de uitbreiding van de organisatie te bereiken? En hoe kan de raad volgen of die resultaten worden behaald?

Daarnaast moeten we bij grote projecten eerder en beter sturen. Het rekenkameronderzoek naar De Pinnenhof heeft duidelijk gemaakt hoe belangrijk tijdige en samenhangende informatie voor de raad is.

Bij grote projecten moet vooraf duidelijk zijn wat we willen bereiken, wat het mag kosten en welke risico's we lopen. De raad moet kunnen bijsturen voordat belangrijke keuzes feitelijk al zijn gemaakt.

Financiën en OZB

Dan de voorgestelde extra OZB-verhoging van 20%. Voor het CDA Nederweert is dat geen gemakkelijke keuze. In ons coalitieakkoord hebben we afgesproken dat indexering van de lokale belastingen het uitgangspunt is. Een verhoging die daar fors bovenuit gaat, vraagt dus om een goede uitleg.

We zien dat de financiële ruimte in 2028 en 2029 beperkt is. We moeten zorgvuldig kijken naar de omvang én het moment van de verhoging.

Kan het college toelichten waarom het kiest voor een extra OZB-verhoging van 20% en waarom deze al in 2027 moet ingaan? Welke financiële ontwikkelingen, toekomstige verplichtingen en risico's liggen aan deze keuze ten grondslag?

Voor het CDA Nederweert staat voorop dat we onze ambities kunnen waarmaken en zorgvuldig omgaan met de lasten voor inwoners en ondernemers. We zien de beantwoording van het college met belangstelling tegemoet.

Tot slot

Voorzitter,

We hebben de afgelopen jaren gewerkt aan een goede basis voor Nederweert. Nu komt het erop aan om onze ambities ook daadwerkelijk waar te maken.

Het CDA Nederweert wil daar verantwoordelijkheid voor nemen, samen met onze coalitiepartner en de rest van de raad.

Want uiteindelijk worden we niet beoordeeld op de plannen die we maken, maar op wat we voor onze inwoners bereiken.

Dank u wel.